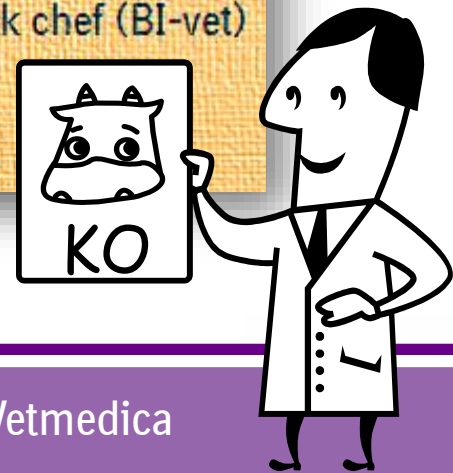
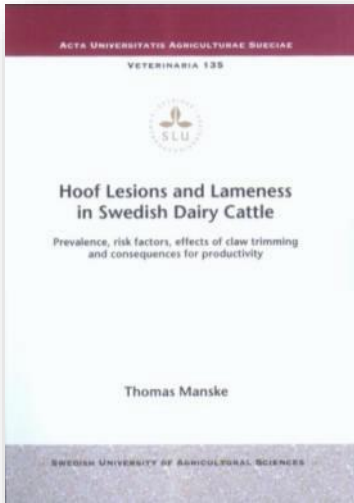

"HON HAR INTE ONT, HON ÄR BARA HALT!"

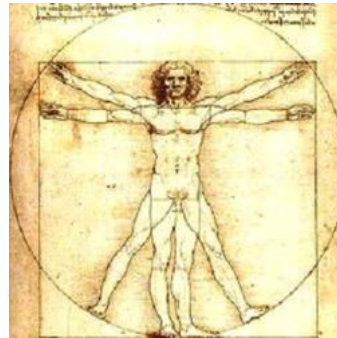
Känner djur
smärta?

KÄNNER ALLA DJUR SMÄRTA?

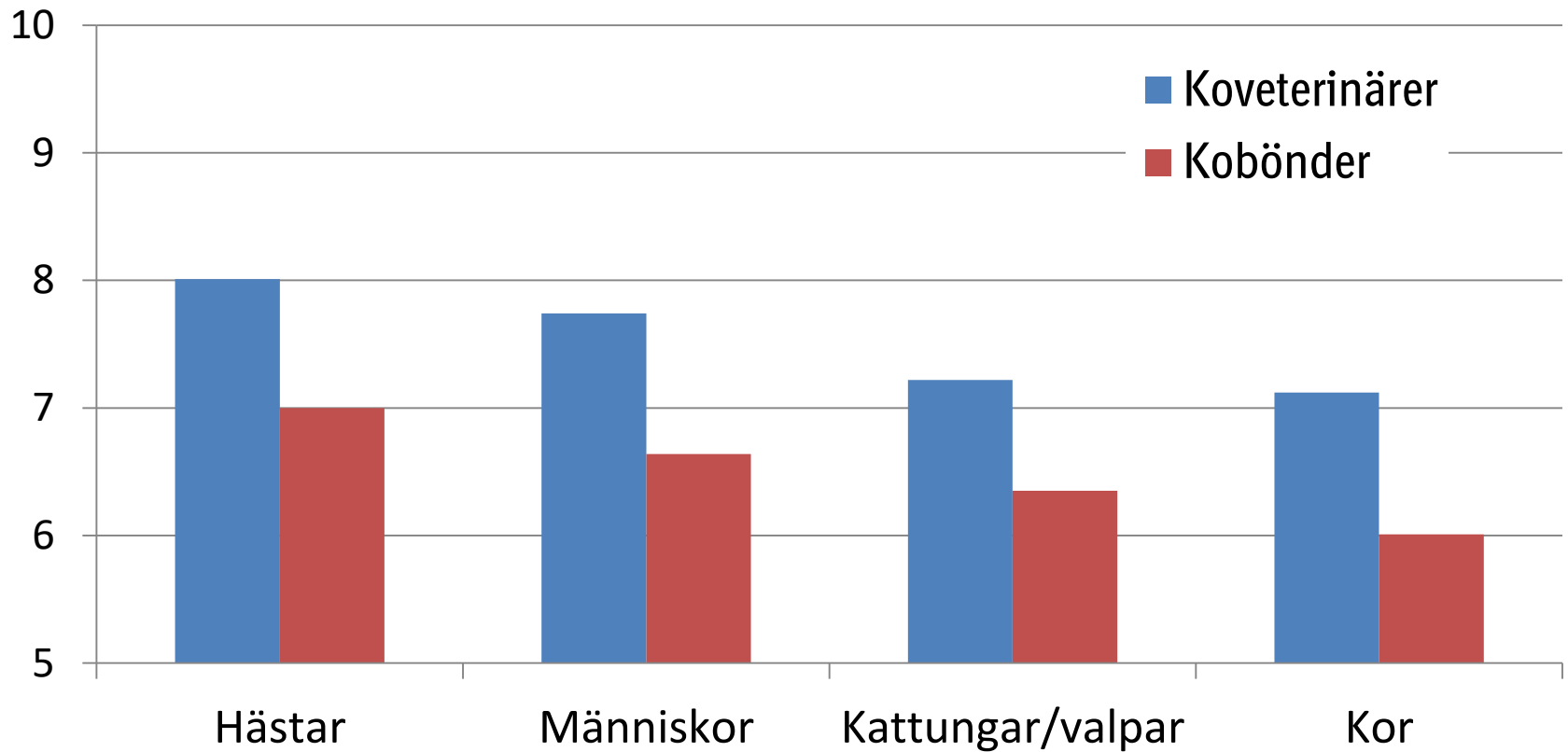
ÄR OLIKA DJURSLAG
LIKA KÄNSLIGA FÖR SMÄRTA?

Vet du inte – forska!

ÄR DE LIKA KÄNSLIGA FÖR SMÄRTA?

ÄR VI LIKA KÄNSLIGA FÖR SMÄRTA???

- Kvinnor är känsligare för smärtsamma stimuli och kräver mer smärtlindring än män
- Rödhåriga kvinnor är känsligare för smärta än mörkhåriga och mindre mottagliga för smärtlindring med lidokain
- För djur: predator eller viltbråd?

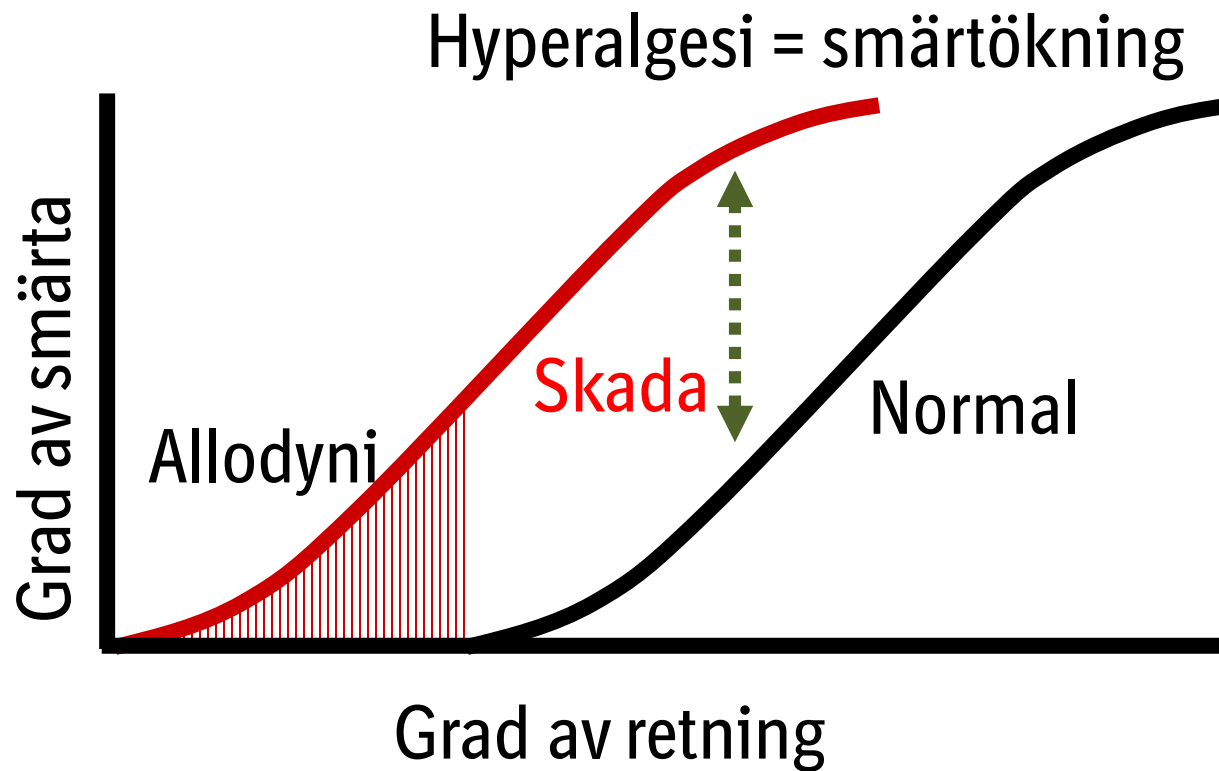

Smärta är en *individuell* upplevelse!

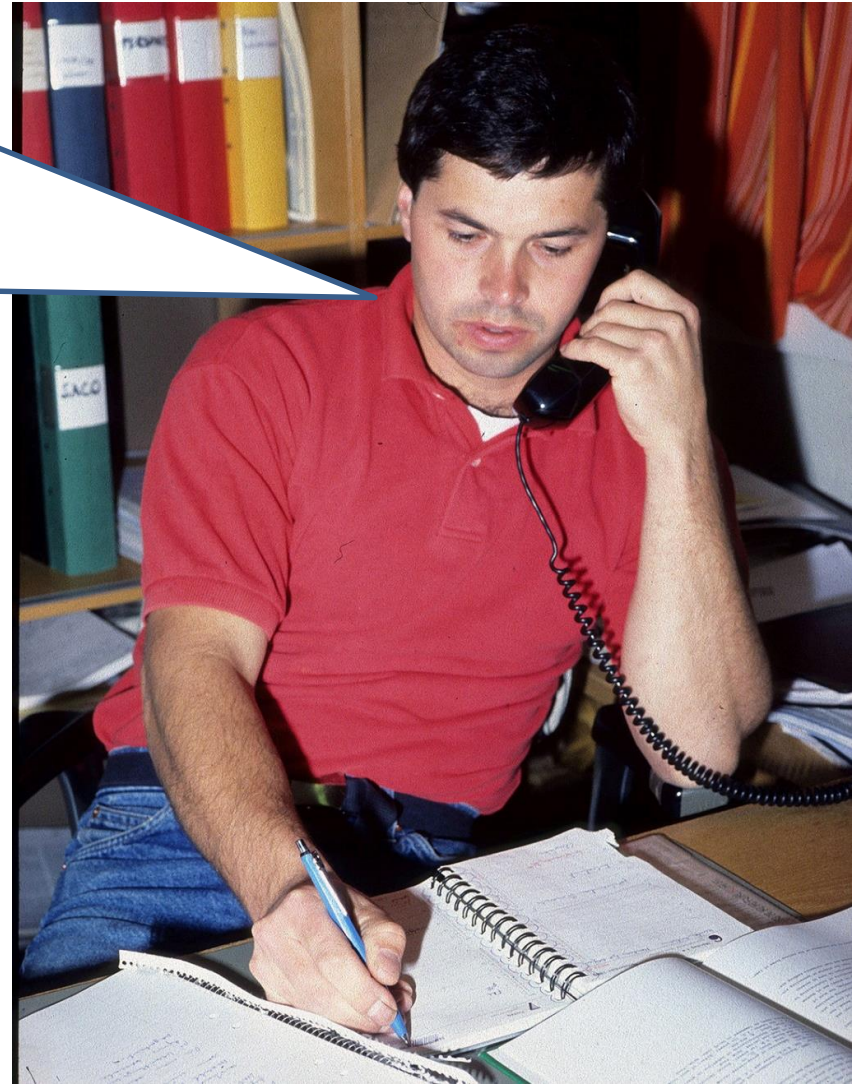
Två människor med identiska skador kan
uppleva helt olika grad av smärta...

Smärta är också en *dynamisk* upplevelse!

KRONISK SMÄRTA - GÖR ONT VÄRRE!

Hallå? Jag skulle vilja veta: Vad har detta med halta kor att göra?

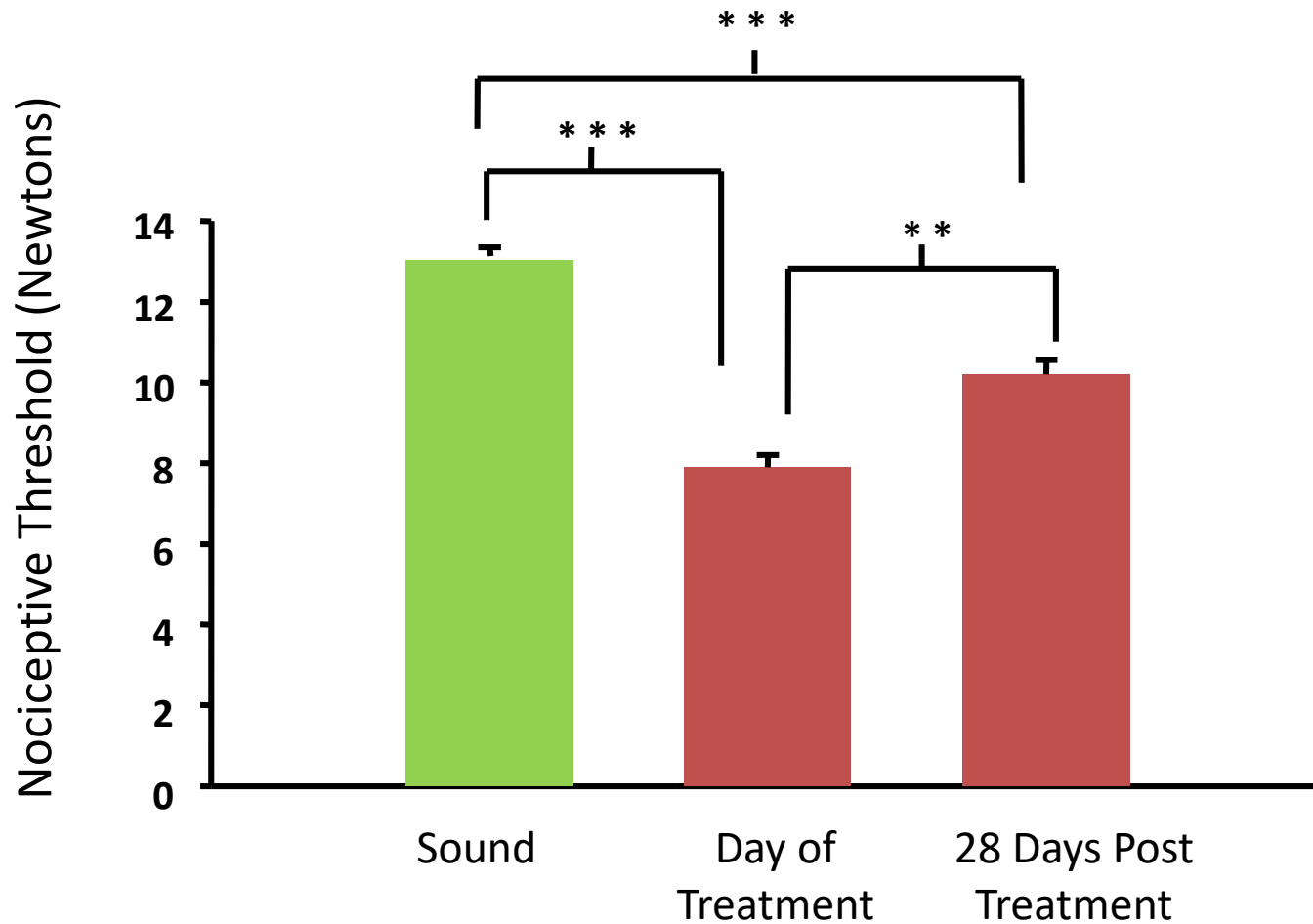

MÄTNING AV HYPERALGESI PÅ NÖT

“NOCICEPTIVE THRESHOLD TEST”

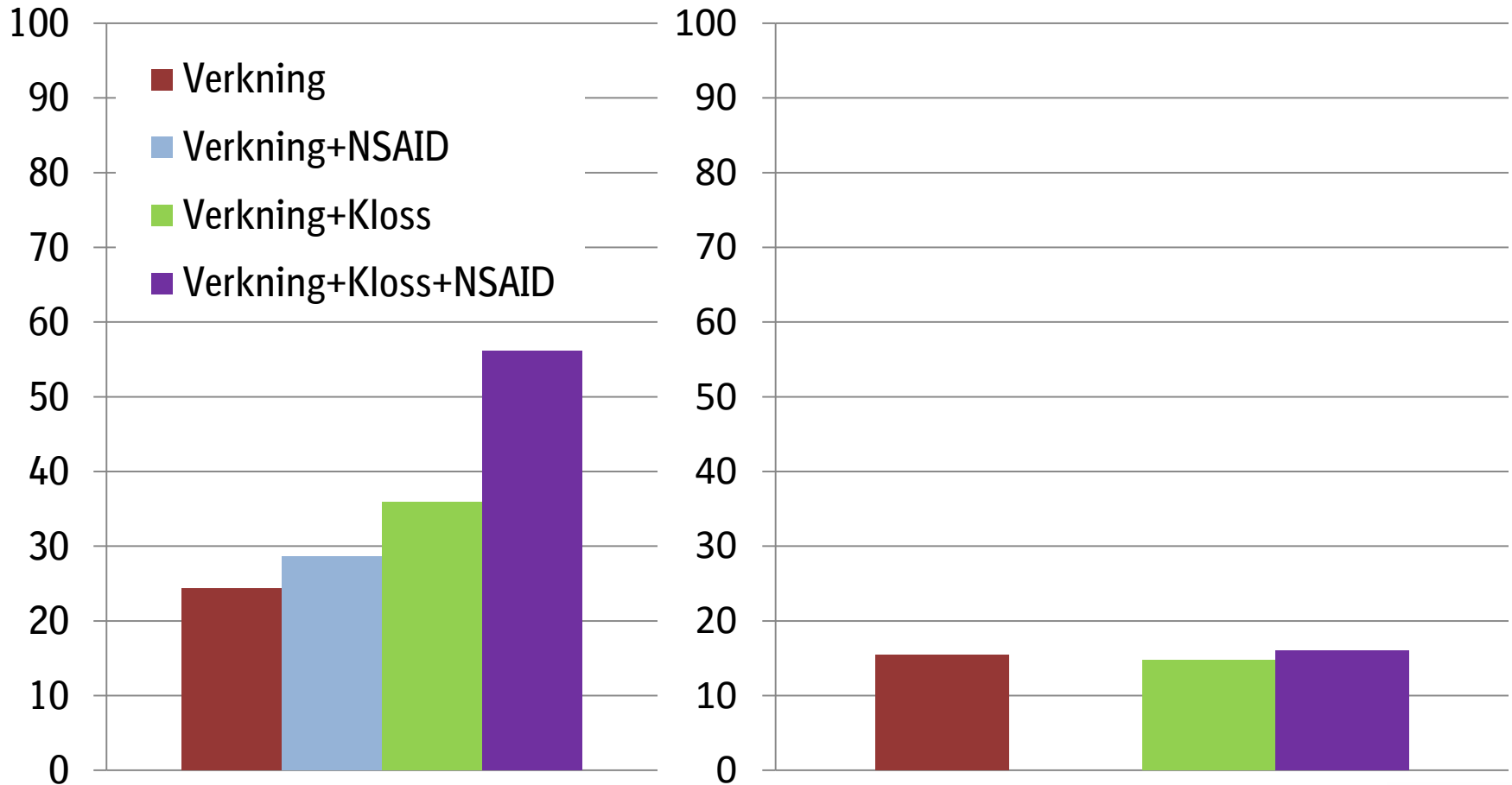
HYPERALGESI HOS HALTA KOR

Det där akademiska, det är säkert bra. Men jag är mer praktiskt lagd: vad ska man *göra*?

SMÄRTLINDRING - VIKTIGT MEN INTE NOG!

VILL NI HA ETT TUNGT ARGUMENT?

TIDIG INSATS = GOD EFFEKT!

2 x 99 kor matchade på kalvningsnummer, 41 v

1. Veckovis LS (alla >1 undersökta/beh. inom 48h)
2. Reguljärt (enligt gårdens gängse rutiner)

	1. Veckovis	2. Reguljärt	Stat. sign.
Prev LS >1	48% → 14%	50% → 84%	P<0,05
Prev LS >2	35% → 12%	30% → 56%	P<0,05
Duration LS >1	3,7 +/- 5,5v	10,4 +/- 10,4v	P<0,0001

DET HANDLAR OM MÄNNISKOR

Ensam är snabb - men tillsammans kommer man längre...

- Bonde +
- Veterinär +
- Rådgivare +
- Klövvårdare!

EN OVÄRDERLIG AKTÖR!

POSITIV EFFEKT AV PEDIKYR

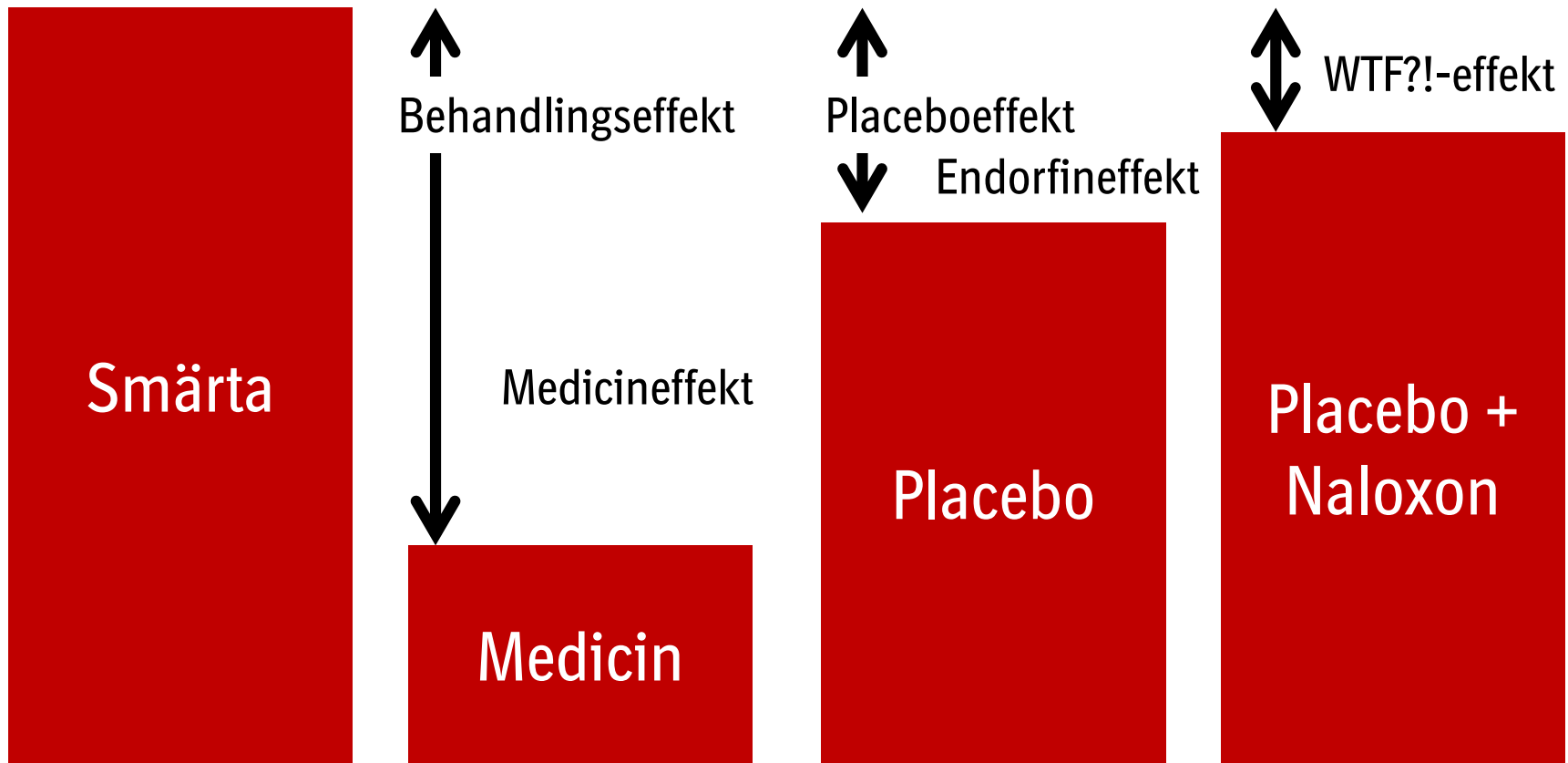
På våren hade de kor vars klövar verkats på hösten:

- 14 % lägre risk för hornblödningar
- 29 % lägre risk för hornseparationer
- 41 % lägre risk för klövsulesår
- 34 % lägre risk för hälta
- 0 % lägre risk för eksem/röta

Risken för behov av akut klövvård under stallsäsongen var dubbelt så hög hos kor som inte höstverkats.

INTE BARA LÄKEMEDEL (& KLÖVVÅRD)

MINSKAD STRESS & OPTIMERAD MILJÖ!

SLUTSATS

- Kor kan känna smärta
- Halta kor har (oftast) ont
- Man kan behandla, men bör förebygga smärtan!

